

Business Centre Club

Warszawa, 4 lutego 2020 r.

BCC PROPONUJE

Wyzwania w infrastrukturze w 2020 r.

- **W najbliższym roku należy skoncentrować się nad finalizacją inwestycji infrastrukturalnych tak, aby drogi stworzyły spójną sieć, jaką zakładano startując z tymi inwestycjami.**
- **Problemem może być schodzenie wykonawców z placów budowy ze względu na brak waloryzacji kontraktów.**
- **Koszty wykonania inwestycji tak bardzo wzrosły, że często bardziej opłaca się zrezygnować z inwestycji i zapłacić karę umowną niż zakończyć kontrakt ze stratą.**
- **Waloryzacja przewidziana jest dla nowych kontraktów, które będą zawierane w tym roku i w przyszłych latach.**
- **Istotnym wyzwaniem jest rozwiązanie problemu już istniejących kontraktów, które są zrywane. Wyłonienie nowego wykonawcy wiąże się z dodatkowymi kosztami, a te stale rosną.**
- **Brak dziesiątków tysięcy pracowników grozi paraliżem infrastrukturalnych inwestycji.**

Zdaniem BCC, konieczne jest usprawnienie przetargów i waloryzacja kontraktów realizowanych w ramach Prawa zamówień publicznych. Według badań Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, autora projektu ustawy Pzp, usprawnienie przetargów może przynieść zamawiającym – instytucjom rządowym, samorządowym i szerzej: sektorowi publicznemu – 30 proc. oszczędności obecnych wydatków.

Nowa ustawa ma wejść w życie dopiero w 2021 r. Tymczasem podjęcie działań jest niezbędne już dzisiaj. Według ostatnich danych, rząd zamierza pożyczyć prawie 2 mld zł, aby opłacić dodatkowe wydatki na dokończenie zerwanych w tym roku kontraktów na nowe autostrady i drogi ekspresowe.

Ministerstwo Infrastruktury podało, że planowany wzrost wydatków na realizację rządowego programu drogowego wynika z konieczności aktualizacji wydatków „ze szczególnym uwzględnieniem wzrostu wartości inwestycji, dla których inwestor (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad) odstąpił od umowy z wykonawcą”. Łącznie około 1,8 mld zł. Pieniądze te, rządowy Krajowy Fundusz Drogowy ma pożyczyć, emitując obligacje i zaciągając nowe kredyty w Europejskim Banku Inwestycyjnym.

Należy podkreślić, że dla części inwestycji wsparcie z obecnego budżetu UE będzie już niemożliwe. GDDKiA podpisuje bowiem dopiero umowy na przygotowanie tzw. koncepcji programowej, czyli wstępnych dokumentów do przygotowania inwestycji.

Z punktu widzenia przedsiębiorcy:

Wciąż brakuje możliwości waloryzacji kontraktów realizowanych w ramach Pzp. Wśród głównych problemów przedsiębiorcy wymieniają wzrost kosztów wyrobów budowlanych i innych materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji oraz wzrost kosztów świadczenia usług, kosztów pracy oraz niedobór pracowników.

Jednak najpoważniejszym problemem, którego skala jest już na tyle duża, że zagraża zarówno funkcjonowaniu przedsiębiorców, jak też pomyślnej realizacji inwestycji drogowych i kolejowych, **jest brak efektywnych klauzul waloryzacyjnych w umowach zawartych między zamawiającymi a wykonawcami.** Grozi to falą bankructw przedsiębiorców, zwolnieniami grupowymi pracowników i odstąpieniem od realizacji kontraktów. Jeśli do tego dojdzie, błyskawicznie odczuje to cała gospodarka, ponieważ budownictwo uznawane jest za barometr wzrostu gospodarczego. **Od jednego miejsca pracy w sektorze budowlanym zależy kilka miejsc pracy w transporcie, produkcji przemysłowej czy w handlu.**

BCC proponuje, aby rząd podjął następujące działania w zakresie:

- inicjatywy na rzecz poprawy sytuacji na rynku zamówień publicznych w związku z sygnalizowanymi przez rynek trudnościami w realizacji inwestycji o długim okresie wykonania w oparciu o już zawarte umowy o zamówienie publiczne,
- podania szacunkowych kosztów waloryzacji umów w związku z oszacowanym przez rząd ryzykiem niewykonania tych umów wskutek ich wypowiedzenia przez wykonawców i konieczności dokończenia realizacji zamówień przez nowych wykonawców lub ryzykiem ich wypowiedzenia,
- wdrożenia rozwiązań opartych o obowiązujące przepisy prawa, które umożliwią zamawiającym w sposób bezsporny przeprowadzenie zmiany istniejących umów na realizację inwestycji o długoterminowym okresie wykonania w związku ze zmianą kosztów wyrobów budowlanych i dostaw tych wyrobów,
- wypracowania systemowych rozwiązań, w tym mechanizmu waloryzacyjnego w oparciu o dane statystyki publicznej, zapewniających ich stosowanie przez zamawiających, w związku ze zmianą cen, kosztów wyrobów budowlanych i dostaw tych wyrobów w zakresie, w którym ich zmiana nie mogła być do przewidzenia przez strony zawierające umowy. Taka formuła powinna zostać włączona docelowo do nowego Prawa zamówień publicznych.

Branża infrastrukturalna cierpi również na nieustanny brak rąk do pracy. W związku z tym, konieczne jest poszerzenie listy państw, z których pracodawcy mogą pozyskiwać pracowników na uproszczonych zasadach, możliwość wydłużenia okresu legalnej pracy cudzoziemca w Polsce i urzędowe przyspieszenie legalizacji ich pracy. Z raportu Najwyższej Izby Kontroli wynika, że w ciągu ostatnich czterech lat średni czas legalizacji pobytu cudzoziemca w Polsce wydłużył się ponadtrzykrotnie: z 64 do 206 dni.

Niezbędne są zmiany w prawie i wydłużenie legalnego okresu zatrudnienia cudzoziemca na uproszczonych zasadach z obecnych 6 do 12, a nawet 18 miesięcy. Należy zrezygnować z obowiązku dołączania do wniosku o zezwolenie na pracę typu A tzw. testu rynku pracy, gdy cudzoziemiec przepracował co najmniej trzy miesiące u jednego pracodawcy. Z przepisów powinien zniknąć też obowiązek uzyskania nowego zezwolenia na pracę cudzoziemca wtedy, gdy tylko zmienia on stanowisko u tego samego pracodawcy. Powinna powstać również lista zawodów oraz rozszerzona lista państw (chodzi tu o państwa azjatyckie, np. Indie i Bangladesz), których obywatele mogą pracować w Polsce na podstawie oświadczenia.

Należy wdrożyć nowoczesny system informatyczny, który w jednolity dla całej Polski sposób pozwoli na składanie i procesowanie wniosków o pobyt czasowy, stały, rezydenta długoterminowego UE i obywatela UE w formie elektronicznej.

Kontakt do eksperta:

dr Łukasz Bernatowicz

wiceprezes BCC, minister infrastruktury w Gospodarczym Gabinecie Cieni BCC,
wiceprzewodniczący RDS, członek Rady Zamówień Publicznych
tel. 502 066 619
e-mail: lukasz.bernatowicz@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club powstał pod koniec XX w., w 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych a siedziby rozlokowane są w blisko 250 miastach. Na terenie całej Polski działają 22 łóż regionalne. Do BCC należą przedstawiciele wszystkich branż, międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, najwięksi polscy producenci, uczelnie wyższe, koncerny wydawnicze i znane kancelarie prawne. Członkami Klubu są także prawnicy, dziennikarze, naukowcy, wydawcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom, jest ustawowym członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski.

Kontakty prasowe: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/kontakty-do-ekspertow, więcej: <https://www.bcc.org.pl/> oraz: <https://www.facebook.com/businesscentreclub>